

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu A.M.

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 27 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

[K.O.]

UZASADNIENIE

Pismem nadanym 13 czerwca 2025 r. w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, które wpłynęło do Sądu Najwyższego 18 czerwca 2025 r. A.M. (dalej: „skarżący”) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżący wniósł o:

- 1) stwierdzenie nieważności wyborów we wszystkich okręgach;
- 2) o dopuszczenie ponownego przeliczenia głosów we wszystkich OKW w całym kraju,

- 3) weryfikację Spisu Wyborców i wydanych Zaświadczeń uprawniających do głosowania poza stałym miejscem zameldowania, na fakt nieprawidłowości przy liczeniu i ustalaniu wyników wyborczych w poszczególnych OKW, oraz na okoliczność nieprawidłowego liczenia głosów, czyli fałszerstw wyborczych.

Skarżący stwierdził, m.in., że wnosi protest z powodu niejasności co do liczby osób uprawnionych do głosowania: „Dane przekazywane przez PKW przed i po wyborach, zawierają znaczne różnice w ilości osób zarejestrowanych w Rejestrze Wyborców Ilość osób ujętych w spisach wyborców według PKW, na godzinę 12 wynosiła 28 115 594 Ilość osób ujętych w spisach wyborców według PKW, na godzinę 17 wynosiła 28 291 891”.

Według opinii Państwowej Komisji Wyborczej protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu, jako że żaden z przedstawionych zarzutów nie dotyczy ustawowych kryteriów jego wniesienia.

Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła, odnosząc się do zarzutów dotyczących zwiększenia liczby osób uprawnionych do głosowania wskazała, że zmiana ta nie świadczy o jakichkolwiek nieprawidłowościach. Liczba uprawnionych do głosowania, a więc liczba osób ujętych w spisach wyborców, zmienia się, gdyż w dniu głosowania do spisu dopisywani są m.in. wyborcy przedstawiający zaświadczenia o prawie do głosowania (art. 51 § 2 pkt 1 k.wyb.). Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że liczba wydanych zaświadczeń o prawie do głosowania w sumie przed I i II turą wyniosła 571 999, z czego:

- 1) przed pierwszym głosowaniem wydano: 333 965 zaświadczeń;
- 2) przed ponownym głosowaniem wydano 238 034 zaświadczeń.

Dodatkowo PKW wyjaśniła, że zgodnie z art. 34 § 4 k.wyb. wyborca, któremu wydano zaświadczenie o prawie do głosowania, jest skreślany ze spisu wyborców, w którym został on ujęty, a zatem wszystkie osoby, którym wydano zaświadczenia o prawie do głosowania zarówno przed pierwszym, jak i przed ponownym głosowaniem, nie powinny być ujęte w spisach wyborców sporządzonych

na ponowne głosowanie. Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że oznacza to, iż podana w Komunikacie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 1 czerwca 2025 r. informacja o liczbie osób ujętych w spisach wyborców oraz liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania do godz. 12.00 w ponownym głosowaniu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie obejmowała (bo nie mogła) wszystkich wyborców którym wydano zaświadczenia o prawie do głosowania.

W ocenie Prokuratora Generalnego protest nie spełnił warunków określonych w przepisach art. 321 § 1 w zw. z art. 82 § 1 k.wyb. i powinien być pozostawiony bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Jak wynika z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej może być wniesiony z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów;

2) naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Ze wskazanego uregulowania wynika, że protest może być skutecznie wniesiony wyłącznie w określonym terminie, który nie podlega przywróceniu. Protest niniejszy został jednak wniesiony w terminie. Stosownie do treści art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy powinien pozostawić

bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków formalnych.

Stosownie do brzmienia art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty wskazując dowody, na których je opiera.

Skarżący nie wskazał żadnej konkretnej komisji wyborczej, w której miało dojść do nieprawidłowości, ani żadnego jednostkowego przypadku dotyczącego nieprawidłowości, albo nieprawidłowego działania obwodowych komisji wyborczych.

Skarżący nie przedstawił ani nie przywołał dowodów potwierdzających, że doszło do jakichkolwiek nieprawidłowości i, że miało to wpływ na wynik wyborów. Oznacza to, że rozpatrywany protest wyborczy ma charakter abstrakcyjny.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest przy tym stanowisko w którym wskazuje się, że protest wyborczy – jako środek procesowy o indywidualno-konkretnym charakterze – nie może stawiać ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego (zob. np. postanowienie SN z 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19).

Z uwagi na wskazane okoliczności, na mocy art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

[K.O.]

[a.ł]